

ανεξάρτητη περιφερειακή παράταξη πολιτών

Η Κρήτη μπορεί!

Μετά από δεκαετίες κακοδιαχείρισης το νησί μας έχει ακόμα άλυτα τα μεγαλύτερά του προβλήματα, δηλαδή την παραγωγική του ικανότητα, την ενέργεια, τη διαχείριση του νερού και των απορριμμάτων, το χωροταξικό σχεδιασμό, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού. Η Κρήτη, αντί να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες και τα μοναδικά της χαρακτηριστικά, όπως τη γεωγραφική της θέση και το φυσικό της πλούτο, παραδόθηκε στην ερημοποίηση και στο τσιμέντο. Οι νέοι οδηγούνται στην ανεργία, τα χωριά ερημώνουν ενώ οι πόλεις μεγαλώνουν χωρίς όριο, τα κοινωνικά προβλήματα και η εγκληματικότητα πολλαπλασιάζονται.

Η κρίση που μας οδήγησε στην παρακμή, στην εξάρτηση, στο μνημόνιο, δεν είναι μόνο οικονομική, είναι κυρίως πολιτική, κοινωνική και ηθική. Όμως, η κρίση είναι εκείνη που πρέπει σήμερα να μας δώσει την έμπνευση και τη δύναμη να αλλάξουμε.

Ο "Καλλικράτης" δε κατάφερε να λύσει τα βασικά προβλήματα δημοκρατίας και διαφάνειας της Αυτοδιοίκησης. Αντί να εφαρμοστεί η απλή αναλογική, συνεχίζεται η συγκέντρωση της εξουσίας στα χέρια των ισχυρών κομματικών μηχανισμών, ενώ με τις Αντιπεριφέρειες νεκραναστήθηκαν οι Νομαρχίες και ο τοπικισμός. Αντί να δοθούν περισσότερες αρμοδιότητες στις Περιφέρειες, περικόπτονται οι πόροι και διατηρείται ο θεσμός του διορισμένου από την κυβέρνηση Γενικού Γραμματέα.

Η Αυτοδιοίκηση θα μπορούσε να είναι ευκαιρία ανασυγκρότησης της χώρας και της τρύπιας διοίκησης της αν έφερνε καινούργια πρόσωπα, αν ωθούσε τους -αηδιασμένους από την πολιτική- πολίτες να συμμετάσχουν στα κοινά. Δυστυχώς όμως, τις περισσότερες παρατάξεις των κομμάτων τις ενδιαφέρει μόνο με τι χρώμα θα βάψουν τα κανάλια το χάρτη της Ελλάδας το βράδυ των εκλογών. Για το τι θα γίνει τα επόμενα χρόνια στις τοπικές κοινωνίες δεν δίνουν δεκάρα.

Παρά τα προβλήματα δημοκρατίας, διαφάνειας, έλλειψης πόρων και εξάρτησης από την κεντρική διοίκηση, η αυτοδιοίκηση θα μπορούσε να είναι ευκαιρία ανασυγκρότησης της χώρας αν έφερνε καινούργια πρόσωπα και πολιτικές που θα ενέπνεαν τους -αηδιασμένους από την πολιτική- πολίτες να συμμετάσχουν στα κοινά.

Η «Μια Κρήτη» είναι η παράταξη των ενεργών πολιτών!

Αυτή την ευκαιρία θέλουμε να αξιοποιήσουμε όλοι εμείς που ξεκινήσαμε το 2010 την ανεξάρτητη περιφερειακή παράταξη των ενεργών πολιτών «ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ, περιβάλλον - άνθρωπος».

Είμαστε ενεργοί πολίτες απ' όλη την Κρήτη, που συμπορευόμαστε με ανιδιοτέλεια σε αγώνες προκοπής και προστασίας του κοινού μας πλούτου απ' τον Κάβο Σίδερο, ως το Ελαφονήσι. Η παράταξή μας ως αυτοδιοικητική πρωτοβουλία ισότιμων πολιτών είναι ανεξάρτητη από κόμματα και δεν έχει προνομιακή σχέση με κανένα κόμμα. Όλοι και όλες συμμετέχουν ως άτομα και όχι ως εκπρόσωποι κομμάτων ή άλλων συλλογικών φορέων. Λειτουργούμε δημοκρατικά, όλοι έχουν λόγο και όλοι μαζί παίρνουμε τις αποφάσεις. Τους υποψήφιους μας δεν τους διορίζουν τα κόμματα αλλά τους εκλέγουμε στις συνελεύσεις μας. Όσοι και όσες είναι μέλη κομμάτων αυτοδεσμεύονται να μη προσπαθούν να επιβάλλουν κομματικές αποφάσεις στην παράταξη. Η «Μια Κρήτη» φιλοδοξεί να προκαλέσει τα κόμματα να αποκτήσουν αυτοδιοικητικό λόγο. Τυχόν υποστήριξή της από κόμματα δεν αναιρεί την ανεξαρτησία της ούτε υποκαθιστά την αυτοτέλεια της.

Η δράση μας δεν περιορίζεται στις προεκλογικές περιόδους. Συνεχίζουμε να λειτουργούμε σα δύναμη συνεργασίας και δημιουργικής δράσης των ενεργών πολιτών και των κινημάτων του νησιού για τα κοινά προβλήματα. Δε βλέπουμε τις εκλογές στην Περιφέρεια σα δημοψήφισμα για την καταδίκη της κυβέρνησης και του μνημονίου. Βλέπουμε τις εκλογές αυτές σα μια ευκαιρία να ακουστεί δυνατά ο λόγος των ενεργών πολιτών, των κινημάτων και των τοπικών κοινωνιών, που θέλουν να αλλάξει τώρα η πορεία της Κρήτης.

Πιστεύουμε ότι τον πρώτο λόγο πρέπει να έχουν οι πολίτες και οι τοπικές κοινωνίες της Κρήτης που με δημοκρατία και συνεργασία μπορούν να φέρουν την πραγματική αλλαγή στον τόπο μας. Δε μας εκφράζει η στείρα καταγγελία των «άλλων» που «φτάνει για όλα». Λέμε την αλήθεια, δεν χαϊδεύουμε αυτιά, συζητάμε, ενώνουμε, αναζητούμε λύσεις εφικτές. Προέχει να διορθώσουμε, όχι να δικάσουμε! Μιλάμε με γλώσσα απλή και κατανοητή, χωρίς λαϊκισμούς, προς όλους τους πολίτες, από όποιο πολιτικό χώρο και αν προέρχονται, κυρίως στους νέους και σ' εκείνους που αισθάνονται ότι οι πολιτικοί τους έχουν προδώσει και έχουν καταλάβει το αδιέξοδο του κυρίαρχου πολιτικού συστήματος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Περιφέρεια.

Να γίνει το κέντρο μιας προγραμματικής και διοικητικής τομής για το νησί. Ακόμα και σε τομείς που δεν έχει αρμοδιότητα όπως οι υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες να τεκμηριώσει επεξεργασμένες θέσεις και να τις διεκδικήσει.

Να αποκτήσει όραμα αντάξιο της αξίας του νησιού. Να αξιοποιήσει πανεπιστημιακούς, ερευνητικούς, επιστημονικούς φορείς του νησιού, τους διακεκριμένους στα γράμματα και στις τέχνες συμπολίτες μας, τους έμπειρους αυτοδιοικητικούς. Το όραμα δεν είναι πολιτική πολυτέλεια για αιθεροβάμονες, αλλά προϋπόθεση για μια αποτελεσματική πολιτική. Η έλλειψη οράματος τα τελευταία χρόνια έχει καθηλώσει την Ευρώπη, την Ελλάδα, την Κρήτη. Η αιρετή Περιφέρεια, χωρίς την επιτήρηση της περιττής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πρέπει να δώσει στην Κρήτη το μέτρο, το σχέδιο και το χάδι που της έχουμε στερήσει, να αναδείξουμε την κρητική φύση ως τροφό, δασκάλα, μούσα, προνομιακό προορισμό των ευαίσθητων της γης που αναζητούν να απεξαρτήσουν την ευτυχία από την κατανάλωση. Η προστασία - ανάδειξη του πολιτισμού, των μνημείων, της φύσης και εν γένει του κρητικού τοπίου να είναι αυτοτελής προτεραιότητα, αλλά και εγγενές, συνεκτικό στοιχείο των επί μέρους δράσεων.

Να οργανώσει το 2015 ένα διεθνές προγραμματικό συνέδριο που θα βοηθήσει την Κρήτη να εντοπίσει και αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της στο παγκόσμιο χωριό τα επόμενα 20 χρόνια, για να εμπνεύσει και να ενώσει με ένα πρόγραμμα ισορροπημένο χωρικά, χρονικά, κοινωνικά τους πολίτες του νησιού.

Να ολοκληρώσει τις άυλες υποδομές. Δεν κοστίζουν πολύ ενώ είναι απαραίτητα εργαλεία σχεδιασμού. Χωροταξικά σχέδια, πολεοδομικά, δασολόγιο, κτηματολόγιο, φορείς διαχείρισης για τις περιοχές Natura, ορθολογική διαχείριση νερού, σαφείς λατομικές ζώνες, χωροταξικό για τις ΑΠΕ. Τήρηση της νομιμότητας, συστηματικοί έλεγχοι για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών.

Αναβάθμιση του Οργανισμού της Περιφέρειας. Συνεννόηση διοικητικών στελεχών με τη πολιτική ηγεσία και διακριτοί ρόλοι. Να γίνουν οι υπηρεσίες ικανές να εφαρμόσουν πολιτική. Σύγχρονη οργάνωση, αξιοκρατία, διαφάνεια, αποτελεσματικότητα, αξιοποίηση διαδικτύου, αξιολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών από τον πολίτη, εσωτερική αξιολόγηση υφισταμένων και ανωτέρων. Στόχος οι υπηρεσίες να μπορούν να επεξεργάζονται και να εισηγούνται στα πολιτικά όργανα εναλλακτικές λύσεις, ώστε εκείνα να αποφασίζουν μετά από σοβαρό προβληματισμό. Ενεργοποίηση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης. Να θεσπιστεί ένας κουμπαράς αξιοκρατίας από ποσοστό των αποζημιώσεων των αιρετών που θα συμβάλει στη βελτίωση της σχέσης τους με τους εργαζόμενους στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Οικονομία.

Κεντρικός στόχος να πετύχουμε να παράξει η Κρήτη ξανά πλούτο επανακατακτώντας καταρχήν τη διατροφική της αυτάρκεια με καθαρά, ποιοτικά προϊόντα μέσα από μια σχέση συνέργειας γεωργίας, κτηνοτροφίας, τουρισμού, επιχειρήσεων και επιστημόνων. Για να αναζητούν τα αγροτικά προϊόντα μας στα ράφια του εξωτερικού πρέπει πρώτα να τα αναδείξουμε πρωταγωνιστές στην κουζίνα μας, στην κουζίνα των ξενοδοχείων μας, να τα μάθουν οι τουρίστες εδώ, να τα συνδέσουμε με τα οφέλη της κρητικής διατροφής και τον πολιτισμό μας. Στόχος η πιστοποιημένη ποιότητα, η συγκρότηση ομάδων παραγωγών, το σύγχρονο marketing. Αναβαθμίζουμε τα αγροτικά ιδρύματα έρευνας και καινοτομίας ώστε να υποστηρίξουν γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, ανθοκομία, μελισσοκομία, φαρμακευτικά φυτά, στηρίζουμε τη μεταποίηση και ενισχύουμε τις μικρές οικογενειακές μονάδες για καινοτόμα, πιστοποιημένα προϊόντα. Δίνουμε βάρος στην κατάρτιση των παραγωγών.

Βάρος στην εντός οικισμών δόμηση και δραστικός περιορισμός της εκτός σχεδίου. Υπάρχει αγορά από ντόπιους και ξένους που πρέπει να διευκολύνουμε με την κατά προτεραιότητα σύνταξη του κτηματολογίου των οικισμών. Ένας τέτοιος άξονας είναι ρεαλιστικός, βοηθά την τοπική οικονομία και προστατεύει το περιβάλλον.

Να βάλουμε τα δικά μας αστέρια στον τουρισμό. Η δυνατότητα επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου υπάρχει, το όραμα λείπει. Να ενισχύουμε τις επιχειρήσεις που συμβάλουν στην ανάδειξη των θησαυρών της Κρήτης, αρχαιότητες, φυσιολατρικές διαδρομές και να αποθαρρύνουμε όσες σχεδιάζουν γκολφ ή ιδιωτικές μαρίνες. Να ενισχύουμε εκείνες που συνεργούν προσθετικά στην τοπική οικονομία, παρέχοντας ποιοτικά τοπικά προϊόντα και να αποθαρρύνουμε το μοντέλο all inclusive που καταναλώνει εισαγόμενα.

Να πρωτοπορήσουμε ως Κρήτη εμπλουτίζοντας το σήμα μας με ένα κοκκινοπράσινο ISO που θα μαρτυρά επιπλέον της ποιότητας του προϊόντος για την μέριμνα που επιδείχτηκε κατά την παραγωγή του στην προστασία των δικαιωμάτων εργαζομένων και στην προστασία του περιβάλλοντος. Ένας τέτοιος δείκτης μπορεί να βάλει πάτο ανθρωπιάς στην άμετρη ανταγωνιστικότητα και στην επίσης άμετρη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων.

Υποδομές.

Πολιτική σημαίνει κυρίως όραμα, πρόγραμμα, προτεραιότητες, έλεγχος. Έχουμε εθιστεί να αναζητούμε στα μεγάλα έργα τη μαγική λύση των προβλημάτων μας. Τέτοια έργα δεν υπάρχουν. Το σπουδαιότερο έργο είναι η σωστή διαχείριση των περιορισμένων πόρων. Διαγκωνιστήκαμε για προγράμματα και πρόγραμμα δεν έχουμε, εθιστήκαμε στα εγκαίνια και στις κορδέλες και αμελήσαμε τη συντήρηση των έργων, την ορθολογική αξιοποίησή τους μέσα από έξυπνα δίκτυα. Η Κρήτη έχει γεμίσει από ημιτελή, άχρηστα, υπερδιαστασιολογημένα έργα. Επί 28 χρόνια, από τα πρώτα ΜΟΠ του 1986 συμπεριφερόμαστε ως φτωχοί και σπάταλοι. Φτιάξαμε σχολεία χωρίς μαθητές, εξοπλίσαμε νοσοκομεία με πανάκριβα όργανα που δεν χρησιμοποιήσαμε, έγιναν ακριβές πλακοστρώσεις χωρίς να προηγηθούν τα δίκτυα αποχέτευσης... Στο όνομα μιας ανόητης απορροφητικότητας γίνονται ανόητα έργα, με μελέτες του ποδαριού, συχνά βλαπτικά.

Πρέπει να συσταθεί εξεταστική επιτροπή για να αξιολογηθεί γιατί οι πόροι που ήρθαν στην Κρήτη δεν έπιασαν τόπο, αν θέλουμε το επόμενο ΕΣΠΑ, το ΣΕΣ, να έχει καλύτερη τύχη. Ο ανόητος δείκτης απορροφητικότητας βλάπτει σοβαρά την πολιτική σκέψη και πρέπει να αντικατασταθεί με δείκτες αποδοτικότητας, συνέργειας, αειφορίας.

Ο ΒΟΑΚ πρέπει να ολοκληρωθεί ως ασφαλής, σύγχρονος δρόμος, εναρμονισμένος με το τοπίο ώστε επιτέλους να ενωθεί η Κρήτη για να κινηθεί η οικονομία της και να αναδειχθούν τα διάσπαρτα θέλγητρα της. Τα εικονοστάσια είναι περισσότερα από τα σήματα και το οδόστρωμα κουρελού από μπαλώματα και κακοτεχνίες. Με ένα ενιαίο κέντρο σχεδιασμού, υλοποίησης και ελέγχου πρέπει να συνδέσουμε το Καστέλι Χανίων με τη Σητεία, την οικονομία και τα μνημεία του νησιού, βελτιώνοντας κατά προτεραιότητα τα τμήματα με τα μεγαλύτερα προβλήματα ασφαλείας και με τη μικρότερη ωριαία ταχύτητα. Να ενισχύσουμε τις δημόσιες συγκοινωνίες στις πόλεις και την ύπαιθρο για να χρησιμοποιούμε το ιδιωτικό αυτοκίνητο όσο λιγότερο γίνεται.

Μέχρι τότε συντηρούμε τα υπάρχοντα δίκτυα μεταφορών και δε συζητάμε για νέους άξονες, νέα λιμάνια, νέα αεροδρόμια, σιδηρόδρομο. Ως τότε έχουμε χρόνο να σχεδιάσουμε σοβαρά τις υποδομές μας αντιμετωπίζοντας τες ως δίκτυο, όχι σημειακά και προκρίνοντας εκείνες τις λύσεις που είναι οικονομικότερες, με τις μικρότερες περιβαλλοντικές βλάβες και με διάχυση της ωφέλειας ισόρροπα στην κοινωνία. Αυτό αφορά τα πάντα: δίκτυα μεταφορών, διαχείριση πόρων, νερών, μνημείων, χωροθέτηση υπηρεσιών υγείας, παιδείας, δικαιοσύνης κλπ.

Για τη διαχείριση των απορριμμάτων θεωρούμε θετικό το ότι αποφύγαμε την καύση, όμως

χρειάζονται να γίνουν πολλά για την ολοκληρωμένη διαχείριση, τον περιορισμό του όγκου, την επαναχρησιμοποίηση, την κομποστοποίηση. Μια εμπνευσμένη διαχείριση των απορριμμάτων από την αυτοδιοίκηση μπορεί να τονώσει την κοινωνική οικονομία, να δημιουργήσει εκατοντάδες νέες θέσεις εργασίας, να προστατεύσει το περιβάλλον.

Στον τομέα της ενέργειας το βάρος πρέπει να δοθεί στην εξοικονόμηση, στην ορθολογική διαχείριση, στην αυτοπαραγωγή, στη λελογισμένη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η άμετρη, ασχεδίαστη επέλαση των βιομηχανικής κλίμακας ΑΠΕ, με αποκορύφωμα τα ηλιοθερμικά που είναι κατάλληλα μόνο για την έρημο, γεμίζει ουλές το κρητικό τοπίο, αμβλύνει την κριτική στα ορυκτά καύσιμα που ευθύνονται για την κλιματική απειλή και εν τέλει δυσφημεί τις ΑΠΕ. Η έλλειψη ενεργειακού σχεδιασμού οδηγεί σε καταστροφικές υπερβολές και τραγικές αντιφάσεις.

Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της ευρυζωνικότητας με στόχευση ιδιαίτερα στους νέους. Να αντιστρέψουμε την εγκατάλειψη των χωριών και της αγροτικής γης ενισχύοντας τη δραστηριότητα και βελτιώνοντας τις υποδομές.

Οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας, πρόληψης, κοινωνικής πρόνοιας και παιδείας να είναι κοντά σε όλους. Να πάρουμε άμεσα μέτρα για να στηρίξουμε όσους υποφέρουν από την οικονομική κρίση όπως οι άνεργοι, οι αγρότες με μικρό κλήρο, οι μικρές επιχειρήσεις. Να στηρίξουμε συστήματα όπως οι τοπικές ανταλλαγές, οι τράπεζες χρόνου, η βιώσιμη χρήση των δημόσιων χώρων. Να υπερασπιστούμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, να ενσωματώσουμε κοινωνικά τις αδύναμες ομάδες, τους αναπήρους, τους Τσιγγάνους, τους πρόσφυγες, τους μετανάστες. Να στηρίξουμε και να αναβαθμίσουμε τα εκπαιδευτικά, τα ερευνητικά και τα πολιτιστικά ιδρύματα και να δυναμώσουμε την περιβαλλοντική εκπαίδευση από τις μικρές ηλικίες.

Συνεργασίες.

Μέσα στο Περιφερειακό Συμβούλιο να αναζητούμε ευρύτερες συγκλίσεις. Μπορούμε να συμπέσουμε σε πολιτικές που εντάσσονται σε ένα σχέδιο αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιού που διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και την αειφορία και μέσα σε αυτό το πλαίσιο να διευκολύνουμε την επιχειρηματικότητα. Μπορούμε να συνεννοηθούμε ώστε να καταξιώσουμε στην κοινή συνείδηση αυτές τις πολιτικές επιδιώκοντας μέσα και από τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας τη συνεχή αξιολόγηση και

βελτίωσή τους από τους πολίτες.

Διαβαθμιδική συνεργασία με τους Δήμους στη βάση κοινών συνεκτικών στόχων και όχι στη βάση εξασφάλισης των συνήθων παραλυτικών τοπικιστικών ισορροπιών μοιράζοντας 'κόλλυβα'. Ιδιαίτερο βάρος σε συνεργασία με Δήμους, εθελοντικές οργανώσεις, Εκκλησία για την αποτελεσματική στήριξη των πιο αδύνατων.

Συνεργασία με άλλες περιφέρειες της Ελλάδας, της Ευρώπης και ιδιαίτερα με τα άλλα μεγάλα νησιά της Μεσογείου ανταλλάσσοντας εμπειρίες και καλές πρακτικές με στόχο να πρωταγωνιστήσουμε ώστε να ξαναγίνει η Μεσόγειος μια καθαρή θάλασσα ειρήνης και πολιτισμού.

Συνεργασία με πολίτες και φορείς στη βάση ενός νέου πατριωτισμού τον οποίο πρέπει να εμπνεύσει η Περιφέρεια δίνοντας τους ρόλο. Αν πείσουμε τους πολίτες να διαθέτουν 15 λεπτά της ώρας κάθε μέρα για να διαχειριστούμε καλύτερα το νερό, τα σκουπίδια, την ενέργεια, να οδηγούμε και να ψωνίζουμε σωστότερα, αν δίνουμε κίνητρα για ανταγωνισμό εξοικονόμησης ενέργειας ανάμεσα στους Δήμους της Κρήτης, διαγωνισμό για τον καλύτερο σχολικό κήπο, αν εμπλουτίζαμε τα σχολικά προγράμματα, ώστε να γνωρίσουν και να αγαπήσουν τα παιδιά την Κρήτη και τον πολιτισμό της, τα οφέλη θα ήταν εντυπωσιακά και πολύπλευρα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Όσο κυριαρχεί ο τοπικισμός κανένα πρόβλημα δε θα λυθεί. Μόνον όταν ο Στειακός καταλάβει ότι η Ξυλοκαμάρα βλάπτει το ίδιο την Κρήτη με τον Αθερινόλακκο, μόνον όταν ο Χανιώτης καταλάβει πως η ανάδειξη της Σαμαριάς ωφελεί εξίσου με την ανάδειξη της Ζάκρου, τότε μόνον η Κρήτη μπορεί να ελπίζει.

Διεκδικούμε την πλειοψηφία στην Περιφέρεια για να δυναμώσουμε τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων, για να αξιοποιήσουμε τον πλούτο που φέρνουν τα κινήματα των πολιτών, οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές οργανώσεις, οι προσωπικότητες της επιστήμης, των γραμμάτων και της τέχνης που τούτος ο τόπος δεν έπαψε να γεννά.

Προτιμάμε αντί γι' Ανάπτυξη να μιλάμε για Προκοπή, γιατί φέρνει στο νου τον κόπο, τον ιδρώτα και τον απομακρύνει από αρπαχτές και σκάνδαλα.

Η άγρια ανάπτυξη μας φέρνει μεγάλα αλλά, πολλές φορές, ανόητα έργα, βλάπτει το περιβάλλον και στερεώνει τον τόπο από τους φυσικούς πόρους του νερού, του εδάφους, του τοπίου. Μέχρι χθες ήταν δείκτης πολιτισμού το πόσο καταναλώνεις. Σήμερα πολιτισμός είναι το πόσο σέβεται το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους.

Αισιοδοξούμε γιατί ξέρουμε ότι για τον κατήφορο φταίχτες είμαστε όλοι μας και με τις εκλογικές επιλογές μας, άρα στο χέρι μας είναι και η αντιστροφή της πορείας. Όσο για τη δύναμη, μπορούμε να τη βρούμε αν καθαρίσουμε την κρητική λεβεντιά από κάθε στιγμή παρανομίας και κατεργαριάς που απέκτησε τα τελευταία χρόνια.

Τα προβλήματα του νησιού μας πρέπει να μας ενώνουν. Η κατάσταση των δρόμων, οι υπηρεσίες υγείας, οι δημόσιες υπηρεσίες, η δικαιοσύνη, αντιμετωπίζονται μόνο με το διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες και την εξασφάλιση ίσων δυνατοτήτων, ευκαιριών και αποστάσεων για όλους σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες.

Ο μεγαλύτερος εχθρός μας είναι ο κακός μας εαυτός. Να πούμε όχι στο ραγιαδισμό και το ρουσφέτι. Να στείλουμε στο σπίτι τους αυτούς που διέλυσαν το συνεταιριστικό κίνημα. Να φτιάξουμε νέους συνεταιρισμούς και νέα δίκτυα διανομής.

Είναι δείγμα πολιτισμού ο τρόπος που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος τα ζώα. Τα σκοτωμένα ζώα στους δρόμους, τα θανατωμένα με όπλα η δηλητηρία, η λαθροθηρία και η λαθραλιεία αλλά και η κατάσταση σε πολλά σφαγεία της Κρήτης, είναι βαρβαρότητα, είναι κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και την οικολογική ισορροπία. Με ενημέρωση της κοινωνίας, με έλεγχο και με τη βοήθεια δήμων και φιλοζωικών οργανώσεων μπορούμε να αλλάξουμε αυτή την εικόνα, που δεν μας τιμά.

Να προωθήσουμε τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία σε μεγάλη κλίμακα. Να στηρίξουμε τις παραδοσιακές ποικιλίες. Να φροντίσουμε για την κατανάλωση τοπικών, ποιοτικών προϊόντων διατροφής πρώτα στα σχολεία, τα ιδρύματα και το στρατό και έπειτα στα

καταστήματα και στις λαϊκές αγορές. Να ενθαρρύνουμε τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών και δικτύων παραγωγών και καταναλωτών.

Αντί να ξεπουλιέται η γη, αντί να ευνοούνται καταστροφικά έργα τύπου Κάβο Σίδερο, αντί να σχεδιάζονται νέα τεράστια αεροδρόμια, πρέπει να στηριχτεί η οικογενειακή επιχείρηση που είναι η ραχοκοκαλιά της τουριστικής οικονομίας, η βάση μιας πραγματικά βιώσιμης ανάπτυξης που αναδεικνύει τον χαρακτήρα της κάθε περιοχής.

Ο Βόρειος Οδικός Άξονας της Κρήτης που έχει κοστίσει ήδη 5-6 φορές πάνω από όσο θα κόστιζε σε άλλες χώρες της Ευρώπης αλλά και όλοι οι κάθετοι δρόμοι προς το νότο στους οποίους σκοτώνονται κάθε χρόνο δεκάδες άνθρωποι είναι ανάγκη να ολοκληρωθούν γρήγορα και με περισσότερο σεβασμό στο τοπίο για να έχουν όλοι οι κάτοικοι του νησιού την ίδια δυνατότητα να μετακινούνται με ασφάλεια.

Σημείωση: Οι προγραμματικές θέσεις της κίνησης βρίσκονται υπό διαρκή επεξεργασία μέσα από μια ανοιχτή διαδικασία διαλόγου, οργάνωση εκδηλώσεων, συνεδρίων και δημόσιων συζητήσεων.

{jabookmark}